

1991 | Orrit i López, els alcaldes més longeus de Tremp i Sort

Els comicis locals del 26 de maig van dur el relleu a les capitals pallareses, on CiU i el PSC es van intercanviar alcaldies

Els alcaldes de Tremp i Sort, Víctor Orrit i Agustí López, en una imatge d'arxiu | ACN

[despiece] Amb motiu de les pròximes **eleccions municipals** del 28 de maig, a **Pallars Digital** presentem **Cròniques municipals**. Una secció d'11 capítols on cada dissabte fem un repàs històric als comicis locals que s'han celebrat a les comarques pallareses des de la recuperació dels ajuntaments democràtics, l'any 1979, fins l'actualitat.[/despiece]

L'any 1991 es respiraven "**vents de canvi**", tal com cantava el grup Scorpions en el seu mític single. El **mur de Berlín** havia caigut el novembre de 1989, i amb ell, com a peces de dòmino, els diferents règims comunistes de l'Europa de l'Est, mentre que Alemanya es reunificava l'octubre del 1990. A Catalunya, però també al Pallars, també es percebien aquests aires. Faltava poc més d'un any per a l'esdeveniment que estava transformant el país de dalt a baix: els **Jocs Olímpics de Barcelona**. Abans, però, calia tornar a passar per les urnes per escollir els nous ajuntaments que viurien i gestionarien els efectes la cita olímpica.

[intext1]

"Canvi" també va ser la paraula més utilitzada per dos candidats que protagonitzarien el relleu a les dues capitals pallareses. A Tremp, el socialista **Víctor Orrit**, regidor des del 1983, presentava una llista "amb experiència i renovació" per fer fora al convergent **Miquel Verdeny** de l'alcaldia, a qui acusava de manar amb un **estil "mesquí"**, "dividint el poble i menyspreant les iniciatives dels altres". A més, el candidat valorava com a "**decebedora**" l'etapa de 12 anys de govern de CiU a la ciutat.

També posava èmfasi en el canvi **Agustí López**, nou cap de llista de **Convergència i Unió**. El fins aleshores director de l'Institut de Sort acusava l'alcalde Francesc Rafel de "manca de diàleg" i de governar amb el mètode de què "**qui dia passa, any empeny**". "**Cal un canvi d'aires a**

L'Ajuntament de Sort", sentenciava en una entrevista a *Lo Raier*. En un qüestionari publicat per la revista pallaresa, on es preguntava quin pronòstic feia de cara a les eleccions, López esperava comptar amb **"el suport majoritari dels ciutadans"**. I no es va equivocar.

?[h2]Canvi de tornes a les capitals[/h2]

Tampoc va errar Víctor Orrit, que per la seva banda, i molt intel·ligentment, no va voler fer un pronòstic. **"No soc cap mag i per tant no opino"**, afirmava. Sense dubte, la jugada li va sortir rodona perquè un vaticini massa optimista hauria xocat amb la realitat dels resultats finals. I és que Miquel Verdeny va tornar a guanyar les eleccions, mantenint els sis regidors del 1987, però perdent més d'un centenar de vots. Orrit en guanyaria 310, **passant de 796 a 1.106 vots i cinc regidors**.

Catalunya comença
al teu Ajuntament

VOTA CONVERGÈNCIA I UNIO

PER TREMP
PER UN AJUNTAMENT TRANSPARENT
MÉS DEMOCRÀTIC
MÉS PROGRESSISTA

VOTA

JAUME ALTISENT BUIRÀ

Grup
Independents
de
Tremp

Per Tremp,
bona feina.
Vota Víctor Orrit

Propraganda electoral de les eleccions municipals del 1991 a Tremp. Foto: XAC Premsa

Amb la victòria pírrica de Verdeny i l'ascens notable d'Orrit, la clau de l'alcaldia la tindrien les altres forces que es van presentar: els dos regidors del **Grup d'Independents de Tremp (GIT)**, liderats per **Jaume Altisent** (5-4-4), que substituïa al finat Pepe Altisent, i el regidor de **Partit Popular**, el democristià **Julià Rosell**. Finalment, el candidat socialista jugaria millor les seves cartes, aconseguint l'alcaldia gràcies al pacte amb els vots dels independents i de l'edil popular.

Mentre Tremp donava la vara d'alcalde al PSC, a Sort passava justament el contrari. Després de vuit anys d'alcaldia socialista, Agustí López arrasava obtenint la **primera majoria absoluta** de la capital del Pallars Sobirà, amb cinc regidors. Francesc Rafel, que havia pronosticat un empat, es quedava amb dos edils, els mateixos que la llista d'**Esquerra Catalana**, liderada per **Lluís Pujal**.

Orrit i López governarien les dues capitals pallareses durant 20 anys. Foto: ACN / CIU

Amb aquests canvis de tornes començaven també **els mandats dels dos alcaldes més longeus de les capitals del Pallars**, esdevenint un símbol per a ambdós municipis. Víctor Orrit seria alcalde durant 20 anys, primer fins al 2003, i posteriorment entre 2007 i 2015. Agustí López, que seria president del **Consell del Sobirà** durant la mateixa etapa i diputat al **Parlament de Catalunya** entre l'any 2000 i el 2012, també romandria dues dècades a l'alcaldia de Sort fins que va renunciar a la reelecció l'any 2011.

[h2]Comença l'«etapa Narcís» a la Pobla[/h2]

Mentrestant, **la Pobla de Segur** també estava a les portes d'un tomb electoral. Els quatre anys anteriors amb **Xavier Bada** com a alcalde no van resultar tan fructífers com el seu electorat -que li havia donat una majoria absoluta de set regidors- esperava. De fet, tal com recordàvem al darrer *Cròniques Municipals*, el mandat del polític convergent va ser un error, tal com van reconèixer des de CIU anys després.

Així i tot, l'encara diputat al Parlament va presentar-se a la reelecció advocant al mateix temps per **"la continuïtat i la renovació"**, i en conjunt feia un **"balanç positiu"** de l'anterior legislatura. Enfront tenia al fins aleshores número dos del PSC a la Pobla, el fotògraf **Narcís Balagué**, que rellevava el dues vegades candidat Joan Font, expresident del Consell Comarcal de Muntanya del Pallars Jussà.

Balagué es presentava amb l'objectiu de donar **"un caire nou a l'Ajuntament"** en considerar que en els darrers anys havia sigut **"molt personalista"** i "on el batlle ha assumit molta competència i responsabilitat". Així i tot, el cap de llista utilitzava un to relativament conciliador a l'hora de parlar de Xavier Bada, qualificant-lo de persona **"cordial i servicial"**, però assenyalant que tenia un problema de **"voler dominar massa coses"**.

Xavier Bada, Narcís Balagué i Xavier Lechuga, candidats a la Poble de Segur l'any 1991. Foto: XAC Premsa

Més contundent es mostrava el jove **Xavier Lechuga**, número u de la també jove candidatura d'**Esquerra Republicana**, que es presentava per primer cop a unes eleccions al municipi. La llista s'autodefinia com a "**contraposició lògica al conservadorisme i immobilitisme de la Poble**", alhora que acusava Bada d'haver "deixat passar l'oportunitat per treballar" pel poble. D'altra banda, el candidat tampoc creia que Narcís Balagué fos "l'alternativa adequada".

De la mateixa manera que a Tremp, la revista *Lo Raier* va demanar als tres candidats que fessin un pronòstic. Xavier Bada va ser l'únic que va evitar pronunciar-se, mentre que Balagué preveia que el PSC trauria 5 regidors, CIU 5 i ERC 1, tot i que aspirava que el resultat final fos de 6-4-1. Per la seva banda, Xavi Lechuga, més optimista, firmava un 5-4-2. **Qui més a prop va estar d'encertar la porra va ser el guanyador d'aquella la nit electoral.**

El PSC va alçar-se victoriós amb el **53,01% dels vots i sis regidors, augmentant en més de 500 els suports respecte a l'any 1987**. Una nova majoria absoluta que tancava la porta a un segon mandat de Bada, que perdia prop de 400 vots i un regidor, quedant-se finalment amb cinc. La gran derrotada sense dubte va ser ERC, amb només 108 paperetes i cap representant al consistori. Començaven els 12 anys de l'**etapa Narcís**.

[h2]ERC, la gran absent[/h2]

Tal com va passar en els casos de Tremp, Sort i la Poble, els dos partits principals a Catalunya, CIU i PSC, van experimentar **dinàmiques contraposades al Pallars Jussà i al Pallars Sobirà**. Al sud, tot i continuar sent la força més votada i la que més alcaldies conservava (9 de 14) **Convergència va patir un fort sotrac**, perdent més de 500 vots. A banda de Tremp i Poble, també va cedir els ajuntaments de Gavet de la Conca i Salàs de Pallars. En l'altra cara de la moneda, els socialistes **guanyaven més de 1.000 vots** i després de quatre eleccions en blanc, per fi aconseguien governar a la comarca.

Mentrestant, al Pallars Sobirà, CIU superava el 46% dels vots i prenia el poder de vuit alcaldies. Els socialistes queien gairebé sis punts, fins al 31,74%, i perdien els ajuntaments de Sort, Baix Pallars i Espot, mentre que només conservaven els seus feus a **Soriguera i Esterri de Cardós**.

[intext2]

Pel que fa als **independents**, passaven de 9 a 16 regidors al Jussà, amb tres alcaldies al sac (Isona, Gavet i Salàs). Al Sobirà tornaven a fer acte de presència governant en tres municipis més: **Tírvia, Farrera i Baix Pallars**. L'altre partit que va obtenir representació al Pallars va ser el **Centre Democràtic i Social** (CDS); novament a **Rialp**, amb l'incombustible **Josep Mesegué**, que no va notar la patacada del partit a escala nacional, i a **Espot**, on imperava el sistema de llistes obertes.

Una de les grans absents en aquests comicis va ser **Esquerra Republicana**. La raó és que qui es va presentar va ser un corrent crític i escindit del partit, l'**Esquerra Catalana** de **Joan Hortalà**. Aquesta, però, assoliria resultats molt modestos: només tres regidors al Pallars Sobirà (dos a Sort i un a Alins). L'absència d'ERC al Pallars, però, només seria transitòria.

[hr] **Col·labora!**

Aquest **article** ha estat redactat gràcies a la **recerca**, el **treball** i l'**esforç** de periodistes. Si values la nostra feina, ara pots **donar suport al projecte**:

[noticiadiari]68/6462[/noticiadiari]